

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Provisiones Senectutis, Per Tres
Partes Distributæ - In quibus raræ ac penenecessariæ Veritates, cum
omnibus Christi fidelibus, tum potissimùm Gratiarum Cœlestium,
lucrorumque æternorum avidibus, quâ theoreticè, quâ practicè
proponuntur

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066391

Provisio 9. Per debitorum, quibus plurimis obstricti sumus plenam
exsolutionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45462

informa. Totus hoc age unicum atque præcipuum (tale enim revera hoc est; & est illud *Luc. 10. 41.* Christi unum necessarium. est illa Optima pars, quam elegit Maria) ut totâ mentis acie, toto voluntatis libertatisque pondere, totâ cordis affectione, semper & ubique, totâ tui, totiusque Universi substantiâ, atque Personâ, Deum & quæras & habeas & agnoscas & imiteris & fruaris. Hunc semper & ubique oculus purissimæ intentionis intueatur, hunc auris simplicissimæ obedientiæ audiat, hunc gustus devotissimæ sapientiæ degustet, hunc odoratus profusissimæ charitatis investigate, hunc tractus vividissimæ resignationis comprehendat, hunc totus tu, vicissim totum possideas, ab eoque toto, totus possidearis & tu.

PROVISIO IX.

Per debitorum, quibus plurimis obstricti sumus plenam exsolutionem.

CONSIDERA necessitari te quàm maximè ad obsequium Dei, non tantum fervens & perfectum, verùm etiam liberaliter supererogatorieque perfectum & fervens, tum alias semper, tum præsertim sub extremum vitæ, ex multitudine debitorum, quibus oneratus es, atque adeò oneratissimus, super capillos capitis tui, imò super stellas cæli & arenam maris. Decurre indicem capitum debitorum istorum, & ex eo saltem aliquam notitiam ipsorum colligere numerumque conjicere poteris, qui indiculus atque numerus, etsi aliis quoque hominibus tecum est communis, non ideò tamen te minùs solum, quàm

quàm omnes gravat, neque minùs te ad exolvendum, quàm omnes stimulare debet.

Primò igitur quibusdam rebus sumus debitores, naturâ & necessitate inatâ. Ita debitores sumus Deo creatori nostro, & post Deum causis omnibus secundis, tam universalibus quàm particularibus, à quibus & ex quibus, nostrum naturale Esse conflatum est. à quibus vitam & conservationem vitæ, totiusque esse nostri habemus, in operando juvamus &c. Ex hoc ergo capite debemus cælis omnibus, Soli, lunæ, stellis elementis, & quæ in his: tum parentibus, & parentum etiam majoribus &c. numera homo si potes, tam creditores tuos istos, quàm debita tua respectu illorum.

Secundò, sumus debitores, ex morali quadam obligatione: quomodo debemus post parentes cæteris nostris præsidibus atque majoribus, magistratibus, præceptoribus, & quocumque modo curam nostri gerentibus, in nostramque eruditionem aliquatenus ad laborantibus. Hoc caput debitorum afficit nos tam in ratione morali naturali, quàm in ratione morali supernaturali: in qua ratione, & Deus, & Christus, & Mater ejus, & Sancti Angeli, & omnes Beati & infiniti alii continentur.

Tertiò, sumus debitores, etiam inferioribus nostris, quicunque ad nostram alicujus generis curam pertinuerunt & pertinent.

Quartò, sumus debitores, ob Naturæ communionem, eamque majorem aut minorem; omnibus autem rebus ob aliquam saltem: ideò, quia creatæ sunt, vel quia sunt aliquid & existunt, immò & quia possibiles sunt.

Quintò.

Quintò, sumus debitores ob gratiæ communionem, necnon ob omnis boni Spiritualis consortium, adjunctâ etiam æternâ, quam speramus Beatitudine.

Sextò, sumus debitores, ratione beneficiorum, obsequiorum & commodorum, quæ ab aliis, vel ex aliis percepimus, percipimusque: debemus namque his amorem congruum, beneficia, & obsequia, commodaque supparia, & cujusque naturæ & gradui consentanea.

Septimò, sumus debitores ratione malorum & molestiarum, quæ ab aliis perpeffi sumus, vel perpeti potuimus: istaque occasione multa mala animi & corporis vitavimus, correximus, cognovimus. Hoc nomine etiam ipsi inferno sumus debitores: quem dum timemus, devitamus, & ut devitemus, à peccatis partim cavemus, partim cessamus: pœnitentiam agimus, & ad meliora proficimus, salutemque lucratur. Quod ipsum de dæmonibus dici potest, quibus debitores vigilantix, pro salute nostra, invocationis Divinæ, & Sanctorum opis. Humilitatis, Prudentiæ, & multorum aliorum commodorum sumus.

Octavò sumus debitores, ratione ommissionum, incuriarum, negligentiarum, quibus res tractando, eas privamus, debito iis commodo, profectu, perfectione, ornamento, usu obsequio. Sic debitores sunt Domini subditis, servis, famulis. Parentes liberis. Magistratus subiectis, quin & proximi proximis, amici amicis, quos ad virtutem, sanctitatem, prudentiam promovere potuerant, exemplo bono, monito salubri, oratione, solatio, auxilio, consilio, sup-

por-

portatione. Hac etiam ratione ipsismet nobis sumus debitores, ratione similibus bonorum, quibus nos nostrâ incuriâ, inscitiâ, malitiâ privamus, tam quoad bona fortunæ, quàm quoad corporis, quàm quoad animi, & maximè in bonis salutis æternæ, quibus eo ipso, quòd ea non curavimus, spoliavimus nos, nec nos tantum, sed etiam Deum, Christum, Ecclesiam triumphantem, militantemque quibus ex nostro profectu, labore, charitate, virtute, partim gloria, partim ædificatio provenire potuit. Hinc etiam sumus debitores, tot mediis, auxiliis, occasionibus, circumstantiis, horis, momentis, diebus, annis, locis, exemplis, monitis, inspirationibus, cæterisque incitamentis ad bonum aut profectum, quibus tamen obsequi negleximus, & frustra fluere permisimus.

Nonò sumus etiam debitores ratione non impensæ exsolutionis debitorum, ut v. g. cum non restituimus, quod invito rationabiliter Domino injuriosè retinebamus, sive illud fuit debita Deo gloria, subjectio, laus, honor, devotio, gratitudo: sive fuit honor & bonum nomen alicujus proximi, quo iniquè læsimus detrahendo, quocunque detractionis modo, sive obsequium indebitè denegatum, sive gratitudo, sive res quæpiam alieni juris.

Decimò sumus debitores ratione dignitatis & potestatis eminentiæque aliquorum, quomodo post Deum nostrum, sumus debitores Angelis, & universis Sanctis in celo & in terra; item Principibus & Potestatibus. Item Sapientibus. & Doctis, item Sacerdotibus, Religiosis & Deo
sacris

facris personis, quibus omnibus honorem & re- fugar
putationem reverentiamque debemus. nam.

Undecimò sumus debitores aliquibus, ra- lasus
tione eorum miseræ, abjectionis, afflictionis, mov
insufficientiæ ad sese juvandos, hoc modo de- tioc
bitores sumus, pauperibus, mendicis, infir- On
mis. Ita etiam debemus auxilium animabus fita su
purgatorii: Item vinctis in carcere, captivis, diner
peregrinis. Item ignorantibus errantibusque dum
Item etiam bestiis ac jumentis sauciis, sub onere dico,
vel in præceps prolapsis. ligen

Duodecimò, sumus debitores ratione con- fabili
positionis & consociationis physicæ ac moralis. I
Ita quisque sibi, personæ suæ, vitæ suæ, mem- & sin
bris suis, sensibus, potentiis quibus constat, de- que c
bitor est. Ita etiam sumus debitores Univerfo rem f
Orbi, Humano generi, Christiano populo, Re- bilis
gno, Urbi, Religioni, Domicilio, Familia, in eo
Congregationi, consanguinitati, Cætui deni- velut
que, cujus aliquo modo compartes sumus. est D

Decimo tertio sumus debitores ratione par- factu
ticularium & cuique propriarum sive obligatio- credi
num, sive necessitatum, sive factorum. Si- tiâ, t
debemus Deo ratione specialium & nobis solis terim
propriorum beneficiorum, sic & Christo. Pre- metu
tiosissimæ Parenti. Sanctis Custodibus Patro- tiaru
nisvè, ob specialia beneficia debemus. Sic qui super
busdam Dei attributis, fidei Mysteriis, Scripto omni
ræ sententiis & exemplis, Sanctorum item factu creat
quorum nos devotione singulariùs affici & per- Deus
fici experimur, qui salutis nostræ media sunt & dem
ratione eorum malitiæ. Ita Damonibus, dama- usum
tis, peccatoribus, peccatisque debemus, odium
fugam

fugam, detestationem, impeditionem, pœnam, pœnæ desiderium, ut justitia Dei fiat, ut læsus honor Divinus sarciatur, ut scandala submoveantur, ut cessent injuriæ Dei, conculcatioque Sanguinis & Meritorum Christi &c.

Omitto alia debitorum capita: hæc quæ recensita sunt, satis ostendunt immensitatem infinitudinemque debitorum nostrorum: Ad satisfaciendum quibus per omnia, quantis opus sit viribus, dico, divinis auxiliis, quanto animi conatu, diligentia, quantâ executionis assiduitate & incessabilitate, fateor id explicari à me non posse.

Dico tantùm, quoniam debita hæc omnia & singula persolvi non possunt omnibus singulisque creditoribus adæqualitatem, solvantur saltem secundum voluntatis (si ejus effectus possibilis effet) promptitudinem, solvantur saltem in eo, qui est omnium Dominus, & in quem velut in centrum omnia debita confluunt, qui est DEUS, cui si soli satis fiat pro omnibus, satis factum erit omnibus, tam obligationibus quàm creditoribus, quod tamen dixerim, salvâ Justitiâ, si quæ cui debetur, & præstari potest. Interim autem: Primò quidem Deus ametur, æstimetur, appetietur, laudetur, exaltetur, gratiarum actione honoretur, oratione flectatur, sic qui super omnia amentur in Deo & propter Deum omnia, ametur Deus, pro omnibus & singulis creaturis, præcipuè ratione carentibus: quarum & per Deum hanc esse instituit conditionem, ut illæ quibusdam nobis hominibus serviant per omnia ad usum omnem, etiam cum sui dispendio & destructione: nos autem illis obligati simus ad laudandum, amandum, prædicandum, honore & gratiis

V. P. Druzb. Op. VI.

D

tuis

tiis & obsequiis æternis prosequendum Deum pro omnibus illis, ita ut illæ quidem suo modo Deo serviant, serviendo nobis usque ad sui perditionem: nos verò rationali jam modo, servamus ipsis, exhibendo servitium & honorem & amorem laudemque pro ipsis, nostro & illarum Deo.

Ex dictis tu jam disce, quantum debitum Dei laudis servitutisque tibi incumbat, ex tot capitibus debitorum, tum ex tot debitis, tum ex tanto numero eorum, quibus debitor es. Quia jam præterita doleri tantum possunt, corrigi autem non possunt; saltem ergo in præsentibus quod tibi superest temporis & vitæ, hoc age & satage, ut omnibus residuis vitæ momentis, totus in laudem & obsequium te effundas, adeo profusè liberaliterque, ut omnibus obligationibus, pro omnibus creaturis apud Deum te exsolvas ac eliberes. Toto mundo, & pro toto mundo, Deum laudando, amando, æstimando, honorando, & omnes ejus voluntates faciundo, sicque semper, ad finem vitæ perseverando,

PROVISIO X.

Per adæquationem Bonorum, potissimum vero Gratiarum, quibus respondere adæquatè obligamur.

Considera Bonorum quæ à Deo accepisti copiam, compelli te, & omnino necessitariam insignem tum sanctitatem ac perfectionem, tum sanctitatis perfectionisque zelum, studium, cupiditatem, qua in re ut magnitudinem obligati-